

28.10.2020

חברי כנסת נכבדים,

שלום רב,

הנדון: דיון ההמשך בהצעת החוק למניעת אלימות כלכלית.

בשבוע שעבר התקיימה ישיבת ועדת חוקה חוק ומשפט בנושא הצעת החוק למניעת אלימות במשפחה, שמטרתה יצירת קטגוריה חדשה של אלימות, המוגדרת בהצעה בשם: "אלימות כלכלית".

אנו, חברי פורום הארגונים למען המשפחה, הכוללים 11 ארגוני חברה אזרחיים, מתנגדים בתוקף להצעה זו, ונמשיך לפעול להסברה מול חברי הכנסת והציבור הרחב על מנת לבסס את ההבנה, שמדובר בהצעת חוק מיותרת ומזיקה כאחד.

אנו מודאגים מכך, שלמרות הכוונות הטובות מאחורי ההצעה, כפי שפירטנו בנייר העמדה המשותף, ההצעה צפויה לגרום לתוצאה קשה והפוכה ולהסלמת קונפליקטים בין בני הזוג, פגיעה כלכלית מיידית בחברי המשפחה בשל ההוצאות המשפטיות, פגיעה בילדים, ופגיעה בחופש הפרט. מעבר לכך שאין בה צורך משפטי כלשהו, כפי שכבר ציינו עורכי דין העוסקים בדיני משפחה, בין היתר, בכתבות המצורפות למכתב זה.

בישראל 2020 אין צורך ביצירת קטגוריה חדשה של אלימות, שכן החוק הקיים מכיל מגוון פתרונות יעילים לטווח רחב של בעיות כלכליות בין בני זוג, וגם למקרי קצה מורכבים.

בראשם עומד החוק להסדר התדיינות במשפחה, אשר תוצאותיו החיוביות באופן דרמטי, דווחו בישיבת ועדת חוקה מתאריך 24.06.2020 ומביאות תקווה למשפחות רבות המצויות בקונפליקט: (קישור לדיווח המלא מאתר הכנסת)

"בתי הדין הרבנים: יש כ-50% משפחות שחסכנו מהם מאבק משפטי קשה ויקר; "מנהלת יחידות הסיוע במשרד הרווחה יהודית אסף: 15% מהליכי הסכסוך נפתרים במהלך יישוב הסכסוך ביחידת הסיוע בממוצע של שתי פגישות; הנהלת בתי המשפט: רק 46% מהמשפחות פתחו תובענות לאחר שנה מסיום סגירת התיק; עוד נרשמה ירידה משמעותית ממוצעת של 20% בתיקי משפחה; חברי הכנסת קראו להרחיב את החוק לכל סוגי סכסוכי המשפחה ולתת דגש לשמיעת עמדת הילדים בהליכי יישוב הסכסוך ביחידות הסיוע."

מנגד, הצעת החוק אם חלילה תעבור, צפויה לגרום להחרפת סכסוכים משפחתיים וזוגיים, אבדן חרות הפרט של כל אחד במשפחתו ופגיעה נוספת בכלל בני המשפחה בדרכים שונות.

אנו מודים לכל חברי הכנסת הרבים, הן בוועדה אך גם מחוצה לה, שנרתמו להתנגדות למרות השלב המאוחר בו התגבשה.

אנו מקווים שלחברי הכנסת שסברו כי יש לתמוך בהצעת החוק תהיה הזדמנות נוספת ללמוד את הנושא לעומק ולשקול את עמדתם מחדש, בשאלה: האם החוק יועיל לפתרון קונפליקטים, או שמה ילבה אותם במתן כלי משפטי נוסף לתביעות הדדיות.

המשך הדיון הבא בהצעת החוק נקבע לתאריך 04.11.2020 ב-09:00 בבוקר בוועדת חוקה, חוק ומשפט.

אנו נשתתף בדיון זה ונציג בפני חברי הכנסת והציבור הרחב, את רצף הבעיות והסיכונים שחוק כזה עשוי לייצר במשפחה בפרט ובחברה בכלל.

בעמודים הנלווים קיבצנו יחד:

1- מספר **כתבות** חדשות לצד קיימות, שאולי יהיו לעזר בלימוד הנושא. הן מעידות על כך שגם אנשי מקצוע רבים רואים בבירור את הסכנות הגלומות בחוק - לשלום המשפחה, ולחדירת המדינה למרחב הפרטי.

גם הם מודעים היטב לכך שאת המצבים שמציג החוק – כבר פתר המחוקק - והעניק כלים רבים להתמודדות יעילה, ולכן, חשוב להתנגד להחלת חוק נוסף, בעל נוסח מעורפל, אשר מכיל בתוכו סיכונים וחסרונות רבים כל כך לחברה הישראלית.

2- **רשימה תמציתית של חלק מהחוקים שכבר פועלים ביעילות כנגד אלימות במשפחה**, גם כאשר היא נעשית דרך אמצעים כלכליים.

בכל שאלה, או הבהרה שתעלה לגבי הצעת החוק, נשמח לסייע.

בברכה,

עו"ד נעמה סלע,

פורום הארגונים למען המשפחה.

(פורום קפה שפירא)

**פרטי יצירת קשר: 050-6443211
sela@mma-law.co.il**

לקט כתבות ביקורת שפורסמו במדיה:

אלימות כלכלית: חוק מיותר שירסק את המשפחה

הארץ - עו"ד יוסי הרשקוביץ מומחה לדיני משפחה - 26.10.2020

ציטוט נבחר:

"מנסחי החוק דורשים מבית המשפט לשפוט על בסיס סובייקטיבי ולא אובייקטיבי — דבר העלול לגרום לשופטים לשפוט שלא על פי חוק אלא על בסיס תחושות וערכים, שכן **מצפים מהשופטים להיות פסיכולוגים** שיבינו את "נסיבות חייהם" של הצדדים אשר יופיעו לפניהם. החוק יעמיס על בתי המשפט תביעות ששופטים לא ידעו איך להתמודד אִתן, ובפועל ירסק את המערכת המשפטית והמשפטית. החוק גם מנותק מהפרקטיקה של עורכי הדין בדיני משפחה — כי כאמור, החקיקה הקיימת נותנת מענה על מרבית הסיטואציות שעולות בחוק למניעת אלימות כלכלית.

כך למשל, אם החניקה הכלכלית מלווה באיומים - **יש מענה בחוק למניעת הטרדה מאיימת**, שנותן לבית המשפט שיקול דעת נרחב. אם מעשיו של מי מהצדדים מלווים באלימות מילולית או פיזית — **לכך נועד החוק למניעת אלימות במשפחה**.

חוק יחסי ממון קובע חלוקה שווה של הרכוש, אבל מה אם האישה יודעת שיש לבעלה כסף שחור או רכוש שאינו מדווח, אף כי אין לה ראיות ספציפיות? **סעיף 8 לחוק מעניק לבית המשפט שיקול דעת לשנות את אופן החלוקה** אם השתכנע שיש רכוש נוסף שאינו גלוי, לטובת בן הזוג שהרכוש מוסתר ממנו.

הסיפור של חוק "אלימות כלכלית" הוא לא קדושת המשפחה, אלא משפטיזציה

מקור ראשון - ד"ר יהודה יפרח - 22.10.2020

ציטוט נבחר:

"פורום "קפה שפירא" הגיש חוות דעת המתנגדת להצעת החוק, אבל מה שהיה מעניין השבוע הוא ההתגייסות של ח"כים צעירים מהליכוד לבלימת ההצעה בוועדת חוקה חוק ומשפט. חברי הכנסת אריאל קלנר, עמית הלוי ושלמה קרעי עלו להתקפה וביקרו את החוק, אף שאחת היוזמות שלו היא ח"כ קרן ברק מסיעתם. תחומי חיים שלמים שנפתרו עד כה אצל מטפלים זוגיים או אצל מגשרים, יהפכו לתביעות משפטיות, והן יפוררו את התא המשפחתי משאריות הסולידריות שהחזיקו אותו. הצעת החוק לא רק שתהפוך את המשפחה לזירה של סכסוכים ותביעות, אלא עשויה ליצור מצב שבו העוולות מנוסחות באופן אמורפי ותלויות בתחושותיו של המתלונן או המתלוננת בלבד."

עורכות הדין חלוקות: מהו טרור כלכלי?

כלכליסט – ענת רואה – 25.10.2020

ציטוט נבחר:

"באופן מפתיע, רוב עורכות הדין שעמן שוחחנו, מתנגדות להצעת החוק וחושבות שהיא תגרום ליותר נזק מתועלת.

ההתנגדות מכוונת כלפי כמה מישורים ובראשם הטענה כי מדובר בהתערבות יתר של השלטון בתא המשפחתי ובבחירה האוטונומית של כל זוג לחיות כראות עיניו, וכי הניסיון להכריע מהי התנהלות "סבירה" יהיה יומרני ומנותק מהמציאות."

החוק למניעת אלימות כלכלית: לא רק מיותר, גם מזיק

ישראל היום - ד"ר רונית דרור - 10.10.2020

"הילדים ייפגעו": ביקורת על הצעת החוק החדשה נגד אלימות כלכלית

חדשות המשק - אורי קליין - 23.09.2020

הצעת חוק מפלה ומסוכנת לשלום המשפחה עברה בקריאה ראשונה

פורטל גירושים - עו"ד עדי בן חור - 23.09.2020

הצעת החוק למשפטיזציה של כל יחסי המשפחה.

גדי טאוב מראיין את עו"ד נעמה סלע - "שומר סף" - 21.09.2020

שופט בכל פינה?!

חדשות ערוץ שבע - מירב דבורקין כהנוב - 01.10.2020

קישורים נוספים – חוקים קיימים שכבר מכילים כלים יעילים להתמודדות:

1- "חוק הסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה" – חוק שמחייב בני זוג לגשת להליכי גישור לפני תביעה, ונחשב למוצלח ביותר בהורדת מפלס הקונפליקט בין זוגות ולכן הפך מהוראת שעה, לחוק קבע.

https://www.nevo.co.il/law_html/law01/501_151.htm

2- "חוק יחסי ממון", שקובע איזון משאבים וחלוקה הוגנת, ומאפשר כבר היום במקרים בהם עולה טענה להסתרת מידע כלכלי לקבל צו מבית משפט לגילוי מידע מבנקים, מקום העבודה, חברות ביטוח וכל גוף שהוא, על מנת לאתר כספים שהתובע זכאי לחלק מהם.

https://www.nevo.co.il/law_html/law01/171_001.htm

3- "חוק אלימות במשפחה" - הקובע בסעיף 3 כבר עכשיו, כי ניתן להוציא צו הגנה, צו מאסר ולהפעיל שלל כלים משפטיים מרתיעים כנגד בן זוג "שאינו מאפשר לבן משפחתו ניהול סביר ותקין של חייו". או פועל נגדו באלימות נפשית או פיזית.

https://www.nevo.co.il/law_html/law01/072_006.htm

4- "חוק למניעת הטרדה מאיימת" – הקובע כבר עכשיו כי ניתן להוציא צו הכולל שלל הגנות על המתלונן, כולל אפשרות לצו מעצר, פיצוי נזיקין כלכלי ועוד מגוון סנקציות שיפוטיות.

https://www.nevo.co.il/law_html/law01/244m1_001.htm